

(максимум три роки), за цей час необхідно провести інвентаризацію об'єктів нерухомого майна та здійснити оцінку їх справедливої вартості. У подальшому розмір податку необхідно поставити у залежність від справедливої вартості об'єкта нерухомого майна, яка має переглядатися кожні 5 років. Це дасть можливість наблизити оподаткування нерухомого майна до європейських правил та забезпечити дотримання принципу справедливості в оподаткуванні.

Література:

1. Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2015 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/plani-ta-zviti-roboti-/237691.html>.

2. Статистична інформація Державної служби статистики України, Валовий внутрішній продукт (1990-2014) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Офіційний сайт ОЕСР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/content/organizaciya-ekonomichnogo-spivrobotnictva-ta-rozvitku-oesr.html>

Павло Осадчук

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: кан. екон. наук, ст. викладач Угрин В.В.

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Становлення ринкових засад господарювання в Україні, необхідність зміцнення і стабілізації фінансової системи країни, забезпечення стійкого надходження бюджетних ресурсів об'єктивно обумовили структурні зміни в системі державного управління оподаткуванням. Позиції України на світовій арені визначальним чином залежать від реалізації податкової політики, яка повинна забезпечити достатній обсяг податкових надходжень для виконання державою своїх функцій, ефективне функціонування економіки, підвищення рівня добробуту населення, справедливіший підхід до оподаткування платників податків, усунення перешкод для розвитку виробничої і підприємницької активності та зменшення втручання податкових органів у діяльність суб'єктів господарювання.

Вирішення зазначених завдань вимагало заміни адміністративно-командних методів управління податковими відносинами, успадкованих із часів радянської доби, новітніми підходами в організації усіх процесів справляння податків і податкових платежів, тобто використання наукових та практичних досягнень економічно розвинутих країн у галузі управління оподаткуванням – податкового менеджменту [1, с.21].

Звідси, однією із умов ефективного функціонування податкової системи є існування належного податкового контролю. Сутність податкового контролю зводиться до процесу вивчення, порівняння, виявлення, фіксації проблем; відображення в обліку господарських операцій та вжиття заходів для їх розв'язання, усунення порушень і попередження їх в подальшому. Податковий контроль є однією із основних складових державного фінансового контролю. Окрім того, запровадження податкового контролю є невід'ємною складовою управління податковою системою. Податковий контроль не є самоціллю, а виступає обов'язковим елементом регуляторної системи, мета якої полягає у своєчасному виявленні відхилень від прийнятих стандартів, порушень принципів законності, ефективності, доцільності і економності управління фінансовими ресурсами, що дозволяло б у кожному конкретному випадку внести відповідні корективи, посилити відповідальність уповноважених осіб, отримати відшкодування збитків завданих держані та перешкодити повторенню виявлених порушень у майбутньому.

З прийняттям Податкового кодексу в Україні вдалось уніфікувати форми здійснення податкового контролю, зокрема вони чітко представлені нормами податкового кодексу

(рис.1). На нашу думку це позитивно впливатиме в першу чергу на налагодження партнерських стосунків між платниками податків та контролюючими органами, що дозволить мінімізувати варіанти для уникнення оподаткування, а відтак забезпечить справедливість оподаткування всіх платників податків.

Так основною метою проведення обліку платників податків є створення належних умов для проведення контролю за правильністю нарахування, своєчасністю і повнотою сплати податків, нарахованих фінансових санкцій, дотримання податкового та іншого законодавства. Відзначимо, що взяттю на облік в органах державної фіскальної служби підлягають всі платники податків. Тому реєстрація у фіскальних юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів, а також самозайнятих осіб здійснюється незалежно від наявності обов'язку щодо сплати того або іншого податку та збору. Відповідно до норм чинного законодавства платник податків зобов'язаний стати на облік у відповідних фіскальних органах за основним та неосновним місцем обліку та повідомляти про всі об'єкти оподаткування і об'єкти, пов'язані з оподаткуванням до органу в якому він стоїть на обліку.

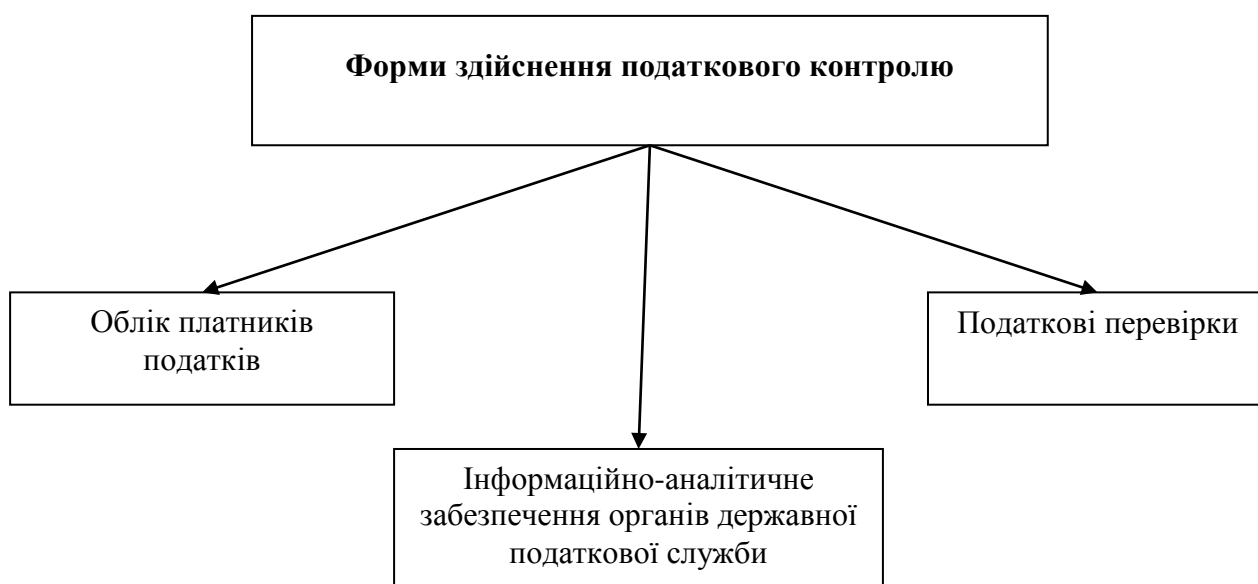

Рис. 1 Форми проведення податкового контролю

Відповідно до Податкового кодексу інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності державної податкової служби – це комплекс заходів із збору, опрацювання та використання інформації, необхідної для виконання органами державної податкової служби покладених на них функцій та завдань [2].

Найбільш ефективною і водночас доволі дискусійною формою реалізації податкового контролю є проведення податкових перевірок. Саме за результатами проведення податкових перевірок вдається виявити значну кількість податкових правопорушень. Також за підсумками податкових перевірок донараховуються значні суми штрафних санкцій, а відтак реалізується фіскальна функція податків. Такі донараховані суми поступають до бюджетів усіх рівнів, а тому є передумовою виконання дохідної частини бюджету.

Беручи до уваги наведену нами характеристику форм податкового контролю, відзначимо, що в Україні він розвинутий на досить високому рівні. Проте, не зважаючи на це, окремі його аспекти все ще потребують вдосконалення методики проведення. В першу чергу необхідно вдосконалити механізм та правове забезпечення реалізації податкових перевірок як однієї з форм податкового контролю і складової податкового адміністрування. Вважаємо, що податкові перевірки, поряд з іншими формами податкового контролю, є ключовим фактором підвищення ефективності податкового адміністрування, що сприяє підвищенню дисципліни і податкової культури платників податків, удосконаленню взаємовідносин між ними і контролюючими органами у сфері оподаткування.

Література:

1. Крисоватий А. І. Адміністрування податків в Україні: організація та напрями трансформації / А. І. Крисоватий, Т. Л. Томнюк. – Тернопіль : ВЦП “Екон. думка ТНЕУ”, 2012. – 212 с.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI, зі змінами та доповненнями від 01.04.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

Вікторія Остафійчук

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: канд. екон. наук., доцент Луцик А. І.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

Податок на доходи фізичних осіб в усіх країнах світу характеризується найбільшою кількістю платників. Впливаючи на фінансовий та матеріальний стан людини даний податок завжди буде актуальний для дослідження. Особливої уваги потребує дослідження даного податку в умовах затяжної економічної кризи.

Дослідження різних особливостей оподаткування доходів фізичних осіб зустрічається у наукових працях З. С. Варналія, О. Д. Данілова, Т. І. Єфименко, А. І. Крисоватого, П. В. Мельника, І. В. Педь, Л. А. Тарангул, С.І. Юрія та інших науковців. Актуальна проблематика низької купівельної спроможності національної валюти, а також невисоких показників заробітної плати зумовлюють потребу подальшого наукового пошуку можливостей збільшення реальних доходів за рахунок вдосконалення податку на доходи фізичних осіб.

За період від початку незалежності до 2016 року податок на доходи фізичних осіб неодноразово змінювався та реформувався. Змінам піддавалась як сама назва – прибутковий податок з громадян та податок на доходи фізичних осіб, так і законодавчі документи Декрет Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року та Податковий кодекс України, який був прийнятий у 2010 році. Суттєво впливали на соціальне становище громадян та фіскальні ресурси держави і принципи визначення ставок оподаткування (прогресивна шкала оподаткування до 2004 року та пропорційна зараз), а також самі їх розміри.[1]

Трансформаційні процеси, які відбуваються нині у вітчизняній економіці, спонукають до оптимізації чинного механізму вітчизняної системи оподаткування доходів фізичних осіб. У багатьох країнах податок на доходи фізичних осіб вводився у зв'язку з фіскальними потребами держав під час війн. Але наприкінці 20-х років ХХ ст. прибутковий податок перетворився в суттєве джерело податкових надходжень більшості розвинутих країн світу. На відміну від більшості розвинутих країн Україна не відноситься до країн у яких цей податок займає ключову роль у формуванні фіскальних ресурсів. Хоча по розміру реальних податкових надходжень він переважає інші податки, але нашій країні не властива ситуація, яка характеризується повним переважанням податку на доходи фізичних осіб над такими податками як податок на додану вартість, податок на прибуток підприємств.

Країни Європейського Союзу в межах реформи податкової системи та системи соціальних відрахувань створюють умови для поступового скорочення рівня безробіття та підвищення рівня активності населення. Політикою соціальних відрахувань, продовжуючи напрям реформ, було збільшено соціальні відрахування, з одночасним створенням широких податкових умов стосовно скорочення числа людей, що отримують низьку заробітну плату. Водночас політика реформ розвитку заробітної плати проводиться в країнах ЄС з урахуванням відповідності розвитку продуктивності праці, оскільки збільшення заробітної плати без певного підвищення продуктивності праці загрожує стабільності ринку. [2]

Починаючи з 2 грудня 2010 року був затверджений основний законодавчий документ податкової системи - Податковий Кодекс України (ПКУ), який набрав чинності 1 січня 2011